

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane " " " pe 1/2 an 5 " " România și străinătate pe an 14 franci " " " " pe 1/2 an 7 "	Prețul inserțiunilor Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	Correspondințele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ” iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRAȚIA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
---	---	--

Cuvântare pentru duminica Floriilor

(Din predicile Metropolitului Morariu-Andrievici)

Ev. dela Ioan c. 14, v. 41.

Columb, istețul corăbieriu, a judecat oarecând, că spre apus de ceea parte de mare trebuie să fie o țară uscată cu locuri desfătate. Luând dela Domnul Spaniei câteva corăbii, a chemat cu sine mai mulți soți, și au pornit pe ape. Multe zile au înnotat ei înainte, luptându-se cu valurile apelor, dară țara cea dorită nu au aflat. Soții viteazului Columb dela o oară s'au tulburat, și de mânia voiau să-l arunce pe dinsul în apă; iară el a zis cătră dinșii: Să odihnim astăzi, ca să putem mai cu bărbăție văsla înainte, până ce vom ajunge la pământul dorinții noastre. Urmând corăbierii după cuvântul înțeleptului Columb, s'au odihnit, și călătorind apoi câteva zile iată că au ajuns la America și au descălecat în o țară frumoasă, care o au numit Salvador, adecă pământul mântuirii.

Asemenea întâmplare este și cu noi fraților în călătoria marelui post. De șese săptămâni înotăm noi, nu cu corabia ci cu sufletul, nu pe fața apelor, ci pe noeanul vieții, și străbatem, nu valurile ci poftele, nu cu văsla ci cu înfrânarea postului. Unii, au slăbit, alții s'au mahnit și încă alții poate s'au tulburat de lungimea și greutatea postului, însă mângăeați-vă fraților întru inimile voastre și vă întăriți, că iată aproape este limanul mântuirii noastre cei întru Cristos. Eri am serbat cu mângăere înviere lui Lazar, carele era de patru zile mort în mormânt, iară după opt zile vom ajunge și prealuminata zi a învierii lui Cristos, sub a căruia conducere facem călătoria marelui nostru; după opt zile ne vom bucura și noi de odihna sufletului în serbătoarea cea mare a sfintelor Pasci.

Să ne odihnim dară astăzi de ostenelele marelui post, mângăindu-ne întru Cristos, carele poartă corabia mântuirii noastre, ca întăriți fiind cu aceasta, să călătorim înainte cu îndoită bărbăție, până ce vom ajunge ziua cea de bucurie a învierii Domnului.

Întru această odihnă a sufletului nostru să căutăm noi astăzi, cine este acela ce poartă corabia mântuirii noastre și cum o îndreaptă el pe noianul vieții. Corabia mântuirii noastre este biserica, iară stâlpul ei este Cristos împăratul ceriului și al pământului. Deci să auzim astăzi, în ce se cuprinde stăpânia lui Cristos, și cum împărătește el peste biserica sa.

Când a resunat în Ierusalim vestea cea minunată, că Isus a înviat din morți pe Lazar, carele zăcea acuma de patru zile în mormânt, a venit o mulțime de oameni la Bitania să vadă minunea, și aflând că Lazar, carele era acuma întru putrejună, șede cu Isus la masă, au dat laudă lui Dumnezeu, carele a arătat o biruință ca aceasta asupra morții. Iară a doaua zi când a șezut Isus pe mânzul asinei, și a mers dimpreună cu apostolii dela Bitania la Ierusalim, a eșit Ierusalimul întru întimpinarea lui Cristos cu stâlpi de finic în mână. Unii presărau drumul cu flori, alți așterneau în cale vestmintele sale; unii alergau de bucurie înainte, alții mergeau cu evlavie în urmă, și toți cântau cu bucurie zicând: Osana, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israil. Locuitorii Ierusalimului au întimpinat pe Isus ca pe un împărat, și prea dulcele nostru Isus este întru adevăr împărat; însă nu împărat pământesc a poporului Israil, ci împăratul ceriului și al pământului, împăratul adevărului și al dreptății, împăratul mântuirii și al mângăerii, împăratul răscumpărării și al sfințeniei.

Altele sunt împărățiile pământului, și alta este împărăția lui Cristos; alte sunt măsurile, după cari stăpânesc împărății popoarele, și alta este stăpânirea cea dumnezească a lui Cristos. Soarele și luna, amândouă încă luminează; însă alta este lumina soarelui și alta lumina lunei; soarele luminează cu lumina sa, iară luna lucește cu lumină împrumutată, că de nu ar revărsa soarele lumina sa pe fața lunei, luna ar fi întunecată și nu ar lucii noaptea. Așa este și mărirea împărăților pământeni în asemănare cu mărirea împăratului Cristos. Întrucât se chiamă și unul și altul

Împărat, întrucât are și unul și altul împărăție, întrucât stăpânesce și unul și altul, întru atâta au asemănare împărății pământului cu împăratul Cristos; dară precum este soarele mult mai îmbunătățit prin lumina și căldura sa decât luna, așa este Cristos cu puterea, cu darul și cu mărirea mai înalt decât toți împărății pământului, căci moștenirea împărățiilor pămăntesci este o parte de pământ și un popor, iară moștenirea împăratului Cristos este ceriul și pământul și toate cele ce sunt în ceriu și pe pământ. Moștenirea lui sunt toate semințiile pământului încă și locuitorii ceriului, heruvimii și serafimii și toate puterile cele de sus. Moștenirea lui Cristos este biserica cea sfântă, la care a chemat toate popoarele de pe fața pământului; această moștenire nu o mărginesc locul sau timpul, ea se lățește pretutindenea, și precum stă va sta pururea.

Împărății pământului hotăresc moștenirea lor de țările celorlalți împărați, ei încunjură hotarele țării cu strejari, cari sunt chemați să apere împărăția de năvălirea vrășmașilor. Așa a hotărât și Cristos biserica sa de împărățiile întunecului, el a așezat strejari cu arma cea puternică a crucii, ca să apere pe cei credincioși de năvălirea vrășmașului mântuirii noastre. După arătarea sa a arătat Cristos puterea sa asupra vicleanului, precum auzim în evanghelie, că a făcut cu cei ce erau cuprinși de dăburi necurate; dară văzând cerescul împărat, că tot neamul omenesc geme sub iadului, i s'a făcut milă de noi și a primit muncă dela oameni, ca să ne scoată pe noi din muncile iadului. Împărății pământului adună oaste și se pornesc întru puterea focului și a sabiei asupra vrășmașilor; însă Cristos, împăratul cel plin de blândete a stăruit singur în contra tuturor puterilor întunecului, și a celor ce l-au adus la junghiere, ca o oaie și ca un miel ce nu deschide gura sa. De bună voie a luat preadulcele nostru Isus patima de bună voie și moartea; dară când a întins mâinile pe cruce, ca să-l străpungă, și când a strigat pe cruce, că s'a săvârșit, dând sufletul în mâinile părintelui său, atuncea pământul s'a cutremurat, soarele s'a întunecat, iară iadul, el s'a înfricoșat, frângându-se cu aceasta incuitorile lui cele ce țineau pe cei adormiți. O ce luptă mai pe sus de toate luptele! O ce biruință mai pe sus de toate biruințele! Cu smerenie a biruit Cristos sumeția vicleanului, cu patima sa armele întunecului, cu moartea sa a frânt Cristos puterea morții. Suspinat-a iadul, când au eșit din prinsoarea lui sufletele celor adormiți; suspinat-a vrășmașul mântuirii noastre și a fugit din mijlocul credincioșilor, el a eșit din hotarele bisericii lui Cristos, și strigând ca un leu caută pe fiii bisericii să-i răpească. Însă și aicea nu ne lasă fără de apărare puternicul nostru împărat; el a așezat strejari să păzească, hotarele bisericii sale; nu foc și sabie, ci crucea lui Cristos sunt armele lor, și nu ostașii viteji, ci preoții cei credincioși poartă

arma crucii, cu a căreia putere biruiesc năvălirile celui viclean.

Văzându-se siguri între hotarele moștenirii lor, fac împărății pământului așezăminte bune spre fericierea cetățenilor. Ei înlesnesc călătoria prin facerea drumurilor și a punților, ei sprijinesc cultura pământului și sporiul negoțului; ei întemeiază biserici și școale, ca să înorocească pe cetățenii lor. Cine este însă în stare, să numere bunătățile, cari le revărsă împăratul Cristos asupra fiilor bisericii sale! Cine este în stare să măsoare adâncimea darurilor celor mântuițoare! Mai luminat decât soarele luminează evanghelia lui Cristos mintea noastră, mai plăcut decât mierea îndulcesc darurile Duhului sânt sufletul nostru, când să săvârșesc noauă ss. taine. În sântul botez ne spălăm de păcatul și osânda strămoșului Adam și ne îmbrăcăm întru Cristos. Prin s. mir câștigăm cu pecetea darului Duhului s. întărire în credință. În s. euharistie ne cuminecăm cu însuș trupul și sângele lui Cristos spre câștigarea vieții de veci. De cădem, Cristos ne redică; de păcătuim, Cristos ne iartă, mărturisind păcatele cu inimă plină de căință. Ori la care întemplantare cumpenitoare a vieții a binevoit Cristos a înof întru noi darul cel ceresc: căsătoriile le binecuvintează, asupra fetelor celor alese pentru preoție revărsă darul cuvântării și a lucrărilor celor sfinte, iară celor bolnavi le dă ușurarea trupului și a sufletului.

Destule ar fi pentru noi aceste bunătăți; dară nu numai pe pământ, ci și în ceriu. Pe pământ suntem noi cei vii fiii bisericii lui Cristos, iară în cea lume sânt cei ce de de mult au adormit întru așteptarea învierii și a vieții de veci; profeții, apostolii, ierarhii, martirii și toți dreptii. Și pentru noi s'a gătit această împărăție, și pre noi ne așteaptă această fericire a dreptilor, de care zice apostolul, că ochiul nu a văzut, urechea nu a auzit și în inima omului nu au intrat cele ce a gătit Tatăl ceresc pentru cei ce iubesc pre dînsul.

Iată împărăție mai mărită decât toate împărățiile! Iată împărat mai mărit decât toți împărății pământului! Acest împărat mărit, pe carele întimpinăm și noi astăzi cu stâlparei de pace, precum l-au întimpinat poporul lui Israil la intrarea lui în Ierusalim, pornesce spre patima și moartea sa cea de bună voie, ca să facă răscumpărarea neamului omenesc. Să-l petrecem așadară pretutindenea și să pătimim împreună cu dînsul, ca să ne și bucurăm împreună cu dînsul în ziua învierii sale.

Septemăna aceasta este septemăna patimilor, întru care a luat preadulcele nostru Mântuitoriu ocară, urgie, bătaie, chinuri și răstignire dela oameni; să ne luptăm așadară și noi întru post și rugăciune neînțetată, ca să nu ne cufundăm, ci să săvârșim cu cuviință călătoria marelui post, scăpând așa la limanul cel de odihnă al sfințelor Pasci. Numărate sunt zilele, numărate sunt ceasurile, numărate sunt și minutele septemănei acesteia. Să nu ne arătăm

așadară fără de roadă ca smochinul pre carele la blăstemat Cristos, ei să urmăim după pilda bunului Iosif, a căruia pomenire să face mâne. Să nu întârziiem a umplea vasele inimilor noastre cu untul de lemn al faptelor celor bune ca și fetele cele bune, ei să întraim împreună cu fetele cele înțelepte, a cărora pomenire să face Marti. Să facem milă cu cei săraci ca și muliera cea păcătoasă, care a turnat mirul cel de mult preț pe capul Mântuitorului.

La vnzarea lui Cristos să ne tânguim pentru vnzarea sufletului nostru; la spălarea picioarelor să ne umilim până la pământ; văzând ocară și urgia lui Cristos, să luăm asupra noastră ocară lumii; văzând cununa de spini pe capul lui Isus, să ne înfrângem întru cele mai din lăntu ale inimei; pocăința tâlhariului să fie și a noastră; lacrimile lui Pentru să le vărsăm și noi pentru păcatele noastre; să ne tânguim lângă crucea lui Cristos pentru mărimea fără-delegilor noastre; să ne răsădănim cu inima pe crucea mântuirii împreună cu Cristos, și să murim pentru lume cu diusul, că de vom muri cu el, vom și învia cu el în ziua învierii lui. Amin.

Adunarea

despărțământului învățătoresc din tractul protopresbiterial gr. or. al Lugojului.

Sâmbătă în 8/21 Martie despărțământul învățătoresc din tractul *Lugojului* și-a ținut prima sa adunare din anul administrativ 1902/3 în frunțașă comună *Căvâran*. Aproape toți învățătorii s'au prezentat la adunare, afară de vreo 2—3, cari din cauze familiare nu s'au putut înfașoșa.

Șeful tractului, protopresbiterul Dr. G. Popoviciu, dimpreună cu corpul didactic din Logoj și cu cei mai mulți din învățătorii comunelor mărginașe Lugojului, acompaniat apoi și de directorul ziarului „Drapelul“, Dr. Valeriu Branisce ajung la oarele 9 1/2 a. m. în gara din *Căvâran*. Aici îi întâmpină și bineventează în numele comunei bisericesci parohul local, părintele Eutimie Lăpăduș și învățătorul Damaschin Daicoviciu, asistați de membrii comitetului parochial, apoi de preoți și învățătorii din jur. După răspunsul de bună înțel-nire al protopresbiterului, ne-am adunat toți în școală, și îndată s'a început ședința primă.

Presidentul Dr. George Popoviciu prin binevoitoare cuvinte de felicitare deschide ședința. Vorbirea presidentului e primită cu meritate ovațiuni. Țin să constat cu plăcere prezența următorilor D. D. Dr. V. Branisce, publicist, Dionisiu Popoviciu, paroh în Tincova, Aurel Spătan paroh în Sacul, Jurchescu paroh în Peștere, I. Medgyesi amplotiat, G. Lipovan învățătoriu în Maciova.

Înainte de a trece la ordinea zilei, presidentul Dr. G. Popoviciu cu cel mai mare regret aduce la cunoștința adunării trecerea din viață a prof. Dr. Daniil P. Barcian, a unui dintre cei mai valoroși bărbați ai școlii române, care — zice dînsul — n'a făcut numai

cele mai salutare servicii Metropoliei noastre pe toate terenele, dar a fost un vrednic și asiduu muncitoriu pentru întreg neamul românesc! Emoționat până în adîncul sufletului său, schițează întrun mîduos discurs în liniamente generale activitatea decedatului bărbat și face propunere, ca despre dureroasa pierdere a acestui valoros bărbat al culturii și școlii române și membru onorar al Reuniunii inv. din diecesa Caransebeșului să se ia act la protocolul adunării, iar noi toți să-i dorim o: „Vecinică amintire“!

Întreg discursul a fost ascultat de toți cei prezenți stînd în picioare, iar adunarea decide, ca acest act de condolență să se ureacă la procesul verbal al adunării.

Secretariul George Joandrea, învățătoriu în Logoj, în numele învățătorilor ține apoi o scurtă vorbire, în care asemenea scoate la iveala calitățile și virtuțile decedatului profesor; în urmă ca fost elev al lui dă cetire următoarei poezii comemorative întocmite de dînsul din incidentul trecerii din viață a fostului membru onorar al Reuniunii noastre:

Voi, martiri și sclavi ai lumii, cari aveți chemarea sfântă,
Să nobilitați schinteia omului, ce se avîntă
Cătr'o lume ideală spre eterna Zeitate,
Și să-l scoateți din noroiul greu al negrelor păcate!
Voi, ce-aprindeți focul sacru al vîrtoșilor creștine,
Ca în suflete plăpînde să lucească dulci lumine,
Și cari drept răsplată 'n lume în amarul vostru traiu,
De huidueți aveți parte și de-o coajă de malain;
Și-apoi istoviți de muncă, palizi și cu moartea 'n oase
Mai visați, c'o s'aveți parte și de pensuni frumoase:
Dascălme, românească mîbrăță-ți negru lințolu,
Vars-o lacrimă ferbinte și-ți ia haina cea de doliu,
C'ai perdut pe-al tîu măiestru, pe-al tîu bun sfătuitor,
Care-un sfert de veac brăsdat-a într'al neamului ogor!
Daniil Bărcean, podoaba dascălmei românești,
Ce ți-a dat povește sacre omenimea cum s'o crești,
Un apostol al culturii și martir al lui Isus,
Ca și o lumină lină pe vecie a apus!
Sdruncinata lui viață s'a curmat ca o poveste:
El, „al dascălilor dascăl“ stînsu-s'a și nu mai este!

Cît de greu ne-ai mustrat Doamne! Cît de cruntă e săgeata
Morții neîndurătoare, ce amarnic sfășiat-a
Sguduitul nostru suflet! Totul pare un mister
Necuprins de-a noastră minte! Dar spre Tine cătră cer
Lăcrămînd plecăm genunchii și rugăm-Te ferbinte:
„Săb povara vieții crude, o, Isuse, ia aminte
Glasul nostru de durere, de cărmaci nu ne lipsi,
Ei mai sunt pavăza noastră spre a nu mai potigni!“

O, măiestre 'n calea vieții ruptu-ți-s'a firu 'n doauē
Vrînd să prinzi nemărginirea și ca dar să ne-o lași noauē!
Dar tu nu ești mort, iubite, căci complexul tîu de gânduri
E nemuritor pe veci și nu încap'e'n patru scînduri!
Căci din al vieți-ți sbucium fără clipe de răpaos,
Numai ca să spulberi ceața și-al întunecimei haos,
Ne-ai lăsat comoră de idei, gânduri sublime,
Și-un isvor de înțelepciune pentru 'ntreaga Românie!
Adumbrît de-Andreiin Șaguna și elev a lui Poșca,
Dornic de înaintare adăpătuș-a schinteia
Din izvoarele sciinții. Și-apoi lumea recunoască-l:
C'a îmbrătoșat ca *Lazar* greaua sarcină de dascăl!

Tu în lumea târgovească, lume de căpătuală,
 N'ai revnit ca epigonii după rang, averi și fală.
 Ci muncind făcut-ai cale unui lung șir de idei,
 Cari lucesc ca diamantul pe urma unui condeiu!
 Prin organele culturii, când făceai câte-o „postată”,
 Culegeam faguri de mere; căci ideea-ți transplântată
 În învâpăiatul suflet, ne 'nspira speranțe mari,
 Reînsuflețai eroii de prin timpii seculari!
 Și la glasul tău profetic ne umpleam de 'nsuflețire,
 Doar zăriam prin viața vremii a poporului mărire!
 Deschizând „Cartea Naturei” necuprinse fără margini,
 Din fapturile din lume și din sfere de imagini
 Ticleai o lume nouă, carea 'n limbi neînțelese
 Preamăria dumnezeirea ciripind cântări alese.
 Iată că albina mică își ia sborul și cu naiul
 Ne cântă, cât e de dulce pentru omul harnic traiul,
 Rumenul bujor atuncia, veselul băiat al „Floriei”
 Cu suroriile lui mândre chiudind în fruntea horei;
 Iar ursuzul sghiab de peatră sub a vremilor povară
 Spunea la poezii pe vatră dintr'o lume legendară!
 Ne 'ndemnai cu graiu-ți dulce și cu-a dragostei căldură
 Să iubim cu înfocare scumpa-ne literatură.
 „O aveți — ziceai — „cu dinsa 'n lume vă puteți mândri!”
 Ne ceteai de Văcărescii, vesolul Alexandri,
 De Costin și de Urechia, de Cârloavă și de Donici:
 Re-nviai limba-ne dulce povestind din cele cronici!
 Când în vremi de grea cercare, curgea lupta pentru drept,
 Prin sublimul tău caracter și ca un cărmaciul deștept
 Te-ai silit să alungi noima scâlcăitei utopii,
 Încuibată ca miasma în sburdalnicii copii!
 Apărându-ți cu ardoare neamul, legea și moșia,
 Seris ți-a fost, ca anii de zile osândit să guști robia!
 Din băteala minții tale și urzala de gândiri,
 Ne-ai lăsat o păsătură cu-ale inimii șoptiri,
 Și ai căntat ecuala românească un talaz nepieritor,
 Încălzind sufletul candid al certatului popor!
 Ca și Cato 'n lumea veche, te suiai pe-a ta tribună
 Și în „Foaia” dascălimei adunai, precum adună
 Mîntea ageră nectarul din al creierilor flori;
 Ne ștergeai prin sfaturi bune amărățile sudorii!
 Câte plâsmuiri mărețe, tezaur și ideale
 Le-ai lăsat drept moștenire cu drag dascălimei tale!
 Datu-ne-ai recepte sacre ca și vechii Esculapi,
 Ca 'n cărările de muncă de miserie să ne scapi!
 Însă glasul tău de-aramă s'a pierdut prin lumi deserte,
 Mulți aveau inimi de peatră și-aveau suflete inerte!
 Dascălimea 'ncinsă 'n neguri ți-a luat glasul de șagă,
 Și de griji învâlmășită n'a voit să te 'nteteagă!
 Iartă-ne, maestre bune, iartă-ne acest păcat!
 Vom simți 'n viitorime, ce comoară ne-ai lăsat!

Și acum, când al tău suflet e 'n lăcașul lui Cristos,
 Rogu-mă pios, măiestre, să primesci acest prinos,
 Tors din tortul conștiinței și-al gândirilor fuitor,
 De al tău elev, ce-i odată în învâpăiatu-i dor
 De a neamului mărire încălzitu-și-a-al lui suflet
 De ideile-ți mărețe, adunate într'un răsuflet.
 Dormi în pace suflet nobil, iară amintirea ta
 V'om păstra-o 'n inimi calde și 'n veci nu te v'om uita!
 Dascălimea românească îți va împleți cununa
 Vecinicii tale odihne lângă Marele Șaguna.

Adunarea ascultă viu emoționată poesia aceasta
 și la propunerea presidiului se decide, ca și poesia să
 se accludă la protocolul adunării.

Urmează constituirea biroului. Se aleg următorii:
 Dr. George Popoviciu protopresbiter, president; George

Joandrea secretariu, Constantin Liuba cassariu, și Eva
 Ogrin, bibliotecariu.

Urmează apoi trei *prelegeri practice*. Cea dintâi e
 ținută din istoria patriei de membrul Arsenie Vosci-
 nariu, învățătoriu în Tincova. Substratul temei a fost
 partia „Regele Matia”, predată cu destul succes înaintea
 elevilor dela școala din Căvăran.

A doaua prelegere a ținut-o membrul Damaschin
 Daicovici, învățătoriu în Căvăran, propunând în mod
 intuitiv elevilor din istoria naturală despre „Albină”.

A treia prelegere a ținut-o membrul Vasile Tărian,
 învățătoriu în Sacul din fisică, și anume a vorbit elevilor
 despre: „Legea gravitațiunii și a echilibrului”. Cu obiecte
 diferite din școală (cartea, liniialul) membrul V. Tărian
 a ilustrat pe deplin legea gravitațiunii. Răspunsurile
 la toate trei prelegerile au fost corecte, recapitularea
 asemenea.

Din observările critice făcute de membrii, de dl
 Dr. V. Branisce și în urmă de presidiu, a rezultat, că
 toate trei prelegerile au fost ținute după recerințele
 pedagogice și la propuneri concrete au fost declarate
 de succese.

Cu aceasta ședința primă se rēdică.

După ședința s'a luat prânzul dat tuturor mem-
 brilor ordinari în mod gratuit de către parohul local
 On. Domn Eutemie Lăpăduș și învățătoriu de acolo
 Damaschin Daicoviciu. Primească amintirii domni și
 pe aceasta cale expresiunea de mulțămintă din partea
 învățătorilor — făcută altfel și în decursul toastelor
 — pentru ospitalitatea și dărnicia isvorită din drago-
 stea, de care am fost împărtășiți.

După prânz s'a făcut o mică excursiune la unele
 ruini și movile de proveniență română de prin hota-
 rul Căvăranului.

În ședința a doaua membrul George Joandrea
 cetesce un vast elaborat intitulat: „Leccióni din eco-
 nomia de casă”. Disertantele din motivul, că până
 acum nu există nici un manual în limba românească
 din economia de casă, a lucrat după mai mulți autori
 un astfel de material, care va servi de bază pentru
 un manual din economia casnică. Vorbesce despre locu-
 ință, aranjarea și ținerea în ordine a ei, curățirea
 acesteia, despre localitățile laterale ale locuinței, de-
 spre îmbrăcăminte, produsele crude pentru îmbrăcă-
 minte, despre îngrijirea și întrebuințarea mobilelor și
 a vestmintelor, etc. Disertațiunea a fost ascultată cu
 plăcere.

Urmează acum alegerea comisiunilor pentru ela-
 borarea temelor stătorite de On. Comitet central.

În comisiunea pentru elaborarea planului de
 învățământ și a împărțirii oarelor sau ales: D. D:
 Dr. G. Popoviciu, G. Joandrea, I. Vidu, C. Liuba, M.
 Crăciun, V. Tărian și G. Bălțean:

În comisia pentru elaborarea temei: „Învățămēn-
 tul ca mijloc al educațiunii”: G. Joandrea, N. Ian-
 culescu, M. Crăciun, A. Voscinaru și N. Găvrilă:

În comisia pentru „Combaterea credințelor de-
 șerte”: Dr. G. Popoviciu, I. Vidu, N. Ianculescu, Al.
 Onaie și preoții-învățători I. Stroca și T. Gașpar.

Subscriu declarațiunii de membrii noi: On. Dn. *Dr. Valeriu Branisce*, publicist, și învățătoarele *Iuliana Iovescu* și *Sofia Florescu* din Logoj.

După raportul cassariului și al bibliotecariului se decide, ca proxima adunare de despărțământ să se țină în comunele Hodoș și Herendesci în ocasiunea examenelor finale de acolo.

Ne mai fiind alte obiecte, presidiul ridică ședința mulțămind membrilor pentru deosebitul manifestat față de cauzele școlii române.

Coresp.

Adunarea generală a comunității de avere

Joi în 2 April n. s'a ținut adunarea generală ordinară de primăvară a Comunității de avere. D-l președinte *Ilie Curescu*, în prezența comisariului guvernial Carol de Pogány și aproape a tuturor reprezentanților deschide adunarea la oarele 10 a. m.

Din „*Darea de samă despre dispozițiile și întemplările mai însemnate dela ultima adunare încoaci*” notăm următoarele: Ministrul de comerț se declară mulțămît cu progresele, ce se fac în școala de lemnărit susținută de Comunitatea de avere — în urma raportului primit dela esmisul său Carol Gaul.

Comunitatea de avere a făcut pașii de lipsă, ca pe sama comunelor Wolfsberg, Weidenthal, Lindenfeld și Sadova, cari se susțin din viticultură și n'au pășune destulă, să se aranjeze un complex de pădure ca pădure de pășune, care apoi să se esarendezze numitelor comune pe lângă o taxă moderată.

Statutul de pensiuine al oficianților comunității de avere s'a aprobat din partea municipiului și s'a subșternut la înaltul Ministeriu spre aprobare.

Încunoscintarea magistratului orășenesc și apelul referitoriu la Monumentul Maiestății sale între aclamări de „*Să trăească*” să ia la cunoscintă și se votează suma de 6000 cor.

Din *Socoșile anuale* pe anul 1902 se constata la:

a) Administrarea pădurilor: venite cor. 273, 327.04 iar spese cor. 220.317'85, deci un prisos de 53.009'19.

b) Administrarea fondului caselor: venite c. 5405'19 spese 8619'61. Scăderea de cor. 3214'42 vine din adaptările casei din Baile Erculane și zidirea unei lucrători pentru școala de lemnărit.

Averea totală a Comunității de avere, abstragându-se valoarea pădurilor și realitaților (33.174,974'40 cor.) este cor. 718.184'93. A crescut în anul 1902 cu cor. 61.581'50. Amintim, că la fondul gimnasial de cor. 95.327'99, adunare a votat încă cor. 3000.

Tariful produselor silvanale pe 1904 s'a primit.

S'au descris *desdăunari silvanale* nefcusabile suma de cor. 21231'77; iar spese procesuale cor. 1780'92.

S'au votat remunerație d-lui *Alexandru Diacovich* pentru activitatea dezvoltată în interesul Comunității Cor. 500 și mai multe escontentări și ajutoare.

Toate propunerile Comitetului Comunității de

de avere au fost primite cu unanimitate, ceea ce este o dovadă despre zelul, ce-l desvoaltă acest comitet și amplotații comunității pentru prosperarea instituțiunii, în fruntea căreia sunt puși.

Varietăți

Din diecesa Aradului. Maestatea Sa a întărit cu datul de 27 Martie n. pe P. C. S. arhimandritul Ioan I. Papp de episcop al Aradului.

Deputați preoțesci la sinodul eparhial s'au ales:

1. În cercul I. Valeaboului: Andreiu Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș;

2. În cercul II. Logoj: Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj;

3. În cercul III. Zgribesci: Dr. Iosif Traian Badescu, ieromonah, secretariu consistorial în Caransebeș;

4. În cercul IV. Făget: Sebastian Olariu, protopresbiter în Făget;

5. În cercul V. Coșava: George Popoviciu, paroh în Ciciova;

6. În cercul VI. Buziaș: Ioan Pepa, protopresbiter în Buziaș;

7. În cercul VII. Jebel: Teodor Cioloca, paroh în Șipet;

8. În cercul VIII. Ghilad: Ioan Pinciu, protopresbiter Ciacova;

9. În cercul IX. Fizeș: Luca Lazarescu, preot în Ferendia;

10. În cercul X. Vêrsșet: Dr. Iosif Traian Badescu, ieromonah, secretariu consistorial în Caransebeș;

11. În cercul XI. Iam: Sofronie Avramescu, paroh în Nicolint;

12. În cercul XII. Sasca-montană: Filip Adam, protopresbiter în Iam;

13. În cercul XIII. Oravița-montană: Alexandru Popoviciu, protopresbiter în Oravița-montană;

14. În cercul XIV. Recița-montană: Dr. Petru Ionescu, profesor la institutul pedagogic în Caransebeș;

15. În cercul XV. Bogșa-montană: Maxim Popoviciu, protopresbiter în Bogșa-montană;

16. În cercul XVI. Caransebeș: P. C. S. Filaret Musta, arhimandrit, vicariu episcopesc.

17. În cercul XVII. Teregova: Dr. Iuliu Olariu profesor dirigent la institutul teologic în Caransebeș;

18. În cercul XVIII. Mehadia: Mihail Popoviciu, protopresbiter în Orșova;

19. În cercul XIX. Bozovicu: Dr. Iosif Traian Badescu, ieromonah, secretariu consistorial în Caransebeș;

20. În cercul XX. Satul-nou: Trifon Miclea, protopresbiter în Satul-nou.

Mulțămîtă publică. *Economia*, institut de credit și economii din Logoj, a binevoit a dona fondului de ajutorare *Ioan Popasu* din Caransebeș suma de 10 cor. Mulțămirile noastre. *Dr. Iuliu Olariu*, președinte. *Dr. George Dragomir*, secretariu.

Mulțămîtă publică. În favorul sântei mănăstiri au mai contribuit din Socolar Simion Nediciu preot 2 cor., Ana Nediciu, 1 cor., D. Petroviciu, 1 cor. Dela mai mulți 7 cor. 42 fil. În naturale 10 cor. 50 fil. Total 21 cor. 92 bani. În Iam dela sf. biserică 10 cor., Filip Adam, protopresbiter 3 cor., Virgil Țiapu, 1 cor., domnul

Notariu cercual 40 fl., d-l Vice-notar 1 cor., Babeș 1 cor. Dela mai mulți 1 cor. 50' fl. Total 17 cor. 90 bani. Mulțămirea noastră. Sânta Mănăstire din Valea Calugărilor în 18 Martie 1903. *Macarie Gușcă*, monah.

Casuri de moarte. În 20 Martie a răposat părintele *Nicolae Velovan*, paroh în Rusca Montană după lungi și grele suferințe în anul 83 al vieții sale. Tot în această zi a răposat concetățanul nostru capitănu în pensiune *Grigorie Vădrariu* în etate de 61 de ani. *Fie-le țărina ușoară!*

Necrolog. În 12 Martie st. v. a. c. am petrecut la cele eterne pre vrednicul învățătoriu *Ioan Străin* din Gornia-Liubcova, pre carele nemiloasa moarte, în urma unui morb scurt l-a răpit în floarea tineretei, în casa părinților săi în Gerboveț, în vîrstă de 25 ani, în al 4-lea an al căsătoriei și în al 4-a an al funcției sale de învățătoriu.

Pre răposatul îl deplânge nemângăiata sa soție Maria, fetița sa de doi ani Minerva, părinții, frații, sorori, socrii și rudeniile.

Repaosatul în urma frumoaselor sale cunoștințe intelectuale, și în urma purtării sale afabile, prevenitoare și cinstite, și-a câștigat în scurt timp încrederea și iubirea întregii comuni din Gornia-Liubcova, fapt care s'a dovedit la înmormântarea repaosatului. Căci de lângă Dunăre din comuna Gornia-Liubcova, carea e îndepărtată cale de o zi, — pe picioare au venit la Gerboveț preste 50 de persoane, parte coriști, parte bărbați de rând, — iară preotul și alți fruntăși din această comună au venit pe trăsuri aducând și praporele corului vocal întemeiat și dirijat de repaosatul, — ca să dea onorul ultim, și să deplângă pierderea ireparabilă, ce această comună a îndurat prin apunerea din viață a iubitului și scumpului lor învățătoriu.

Actul funebru l-a săvîrșit preoții Pavel Chimbir din Șopotul-Vechiu, Dimitrie Bogoieviciu din Bănia, Dionisie Goanță din Lapușnic, Petru Suciș din Mocești și Alexandru Guga din Gornia-Liubcova, iară răspunsurile le-a executat corul vocal din Gornia-Liubcova instruat anul trecut de repaosatul. Aproape întreg corpul învățătoresc din valea Almăjului a luat parte la înmormântare și a dat onorul ultim colegului lor.

Cuvîntul funebru l-a rostit preotul Alexandru Guga, prin care a stors lacrimi din ochii publicului imens asistent la înmormântare.

Preotul Dimitrie Bogoieviciu în numele familiei, mulțămesc simpaticei și inteligentului preot Alexandru Guga și corului vocal din Gornia-Liubcova, pentru jertfele și ostenele aduse prin venirea lor la Gerboveț a da onorul ultim învățătorului lor iubit.

La cimiteriu învățătoriu Nicolae Bărsan din Bănia a rostit o prea frumoasă vorbire ce ni-a înduioșat. Iar după ce mortul s'a așezat în groapă, fostul învățătoriu bătrîn din Gornia-Liubcova, a rostit o poezie funebruă, carea a înmormântat inime și a stors din ochii publicului șiroaie de lacrimi. În veci amintirea lui.

Un participant.

Convocare. Domni învățători din protopresbiteratul Orăviții sunt poțitiți a se întruni *Joi, la 27 Martie (9 Aprilie) 1903*, la adunarea generală a despărțământului Orăviții, ce se va ținea în școala primară ort. rom. din Orăvița-montană la oarele 9 a. m. Ordinea de zi: 1. Deschiderea ședinții. 2. O prelegere din limba magiară — G. Jianu. 3. Discuții asupra prelegerii și preste tot asupra ordinațiunii referitoare la limba magiară. 4. Propuneri. 5. Restaurarea despărțământului. Orăvița montană, 20 Martie (2 April) 1903. *Alexandru P. Popovicu*, perședintele despărț.

Mai multor prietini. Corespondența „Din Caransebeș”, publicată în „Tribuna Poporului” din Arad Nr. 40, stă în strînsă legătură cu vacanța unui post de protopresbiter din diecesă Caransebeșului. Mai înainte cu un an încă am avut de lucru cu de-al-dăstea. Nu mai reflectez la acel post și așa cred, că nu veți mai ceti despre mine lucruri atât de interesante. Ajunga-vă de ocamdată aceste lămuriri. — Caransebeș, 20 Martie, 1903. — *Dr. Petru Barbu.*

Se caută din „*Albina*” (Viena) anul 1866 n-rii 30 și 38; anul 1867 n-rii 1, 6, 17, 19, 21, 22, 79, 84; anul 1868 n-rii 5, 6, 7, 25, 29, 48, 65, 71, 129, 131; anul 1869 n-rii 50, 58 și 68; anul 1870 n-rii 1, 3, 14, 59, 65, 88, 91, 92, 97, 109, 113; anul 1871 nr. 59; anul 1872 n-rii 3, 73; anul 1873 n-rii 80, 93, 94, 101; anul 1874 n-rii 71, 87, 88, 91, 93; anul 1875 n-rii 1, 2, 5, 23, 24, 29, 30, 34, 40, 41, 44, 48, 54, 67, 78, 80, 81; anul 1876 n-rii 1—11, 13—17, 22, 23, 24, 25. Din „*Luminătoriu*” (Timișoara) anul 1880 n-rii 1 și 16; anul 1882 n-rii 60, 65, 70; anul 1883 n-rii 68 și 76; anul 1891 nr. 97; anul 1893 n-rii 94, 75, 96. Din „*Biserica și Școala*” (Arad), anul 1879 n-rii 6, 16, 24, 27, 38, 39, 40, 43; anul 1881, n-rii 49, 50, 51; anul 1883, nr. 42; anul 1884, n-rii 2, 3; anul 1885, n-rii 10, 48; anul 1886, nr. 56. Cine are numerii căutați și dorește să-i vindă cu 10 cr. numărul să se adreseze la subserisul. *Cornel Nicolescu* în Kécsa (Torontál megye, per Zsombolya).

Concurse

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecesan d'to 13 Februarie 1903 Nr. 549 bis. ex. 1903 se escrie concurs pentru ocuparea postului de preot în parohia de clasa II-a din **Orăvița-română**, (protopresbiteratul Orăviței-montane) cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele :

1. O sesiune parohială în complex de 32 jugere.
2. Bir 140 cor.
3. Pentru îngropăciuni 70 cor.
4. Venite usuete la boteze, cununii, prasnice etc.
5. Cortel în casa parohială.

Concurenții sunt poțitiți a se presenta în vre-o duminecă sau serbătoare în biserică, — iar recursele a le îndă oficiului protopresbiteral din Orăvița-montană, notând, că concurenții clasificați sub clasa II-a nu se vor lua în considerare.

Orăvița-română, din ședința comitetului parohial ținută la 24 Februarie 1903.

3—3 [14]

Carol Lazăr

not. com. par.

Carol Pavloviciu

pres. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu dtdo. 22 Februarie 1903 Nr. 690 Șc. ex 1903 se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățatoriu la școala conf. gr. or. română din **Sasca română** cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt :

1. Salariu 500 cor.
2. Lemne pentru învățatoriu și școală 70 cor.
3. Pentru conferință și adunarea gen. 20 cor.
4. Famulația școalei 20 cor.
5. Scripturistica 20 cor.
6. 2 jug. de pământ arătoriu 30 cor.
7. 600 st. □ grădină estravilană 30 cor.
8. Cortel liber cu grădina intravilană in preț 10 cor.

1. Venitele cantonale usitate.

Petenții să-și înainteze recursele, adresate comitetului parohial, la oficiul protopresbiteral din Iam.

Sasca-română, la 9/22 Martie 1803, din ședința comitetului parohial. 1—3 [17]

Comitetul parohial.

In conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu diecesan dtdo 22 Februarie st. v. anul 1903 Nr. 447 se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățatoriu dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Furlug**, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt :

1. Salariul învățătoresc anual 600 cor.
2. 2 jugere de pământ, care aduc un venit de 24 cor.
3. Relut pentru lemnele învățătoresci 16 m. sau 64 coroane.
4. Relutul lemnelor pentru încălzirea salei de învățământ 12 m. sau 48 cor.
5. Pentru conferință 10 cor.
6. Pentru aducerea lemnelor învățătoresci 32 cor. iar pentru cele școlare 24 cor. la olaltă 56 cor.
7. Scripturistica 10 cor.
8. Dela fiecare înormântare unde va fi chie-mat 80 fil.

Cortel liber în edificiul școalei cu grădină de 1/2 juger.

Doritorii de a ocupa acest post sunt îndatorăți a purta cantoratul în și afară de biserică, — a istrua tinerimea școlară pe note, și a face un cor vocal școlar și bărbătesc, — a purta agendele scripturistice atât ale cultului cât și ale bisericii, pentru cari va fi renumerat cu 22 cor.

Cei cu 4 clase și cu cualificația cel puțin bună, precum și desteri de musică vor fi preferiți.

Comitetul parohial doresce ca recurenții să se presinte în vro duminică s'au sərbătoarea în biserică, dar nu în ziua alegerii.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea acestui post comuna bis. nu acoardă nici un emolument.

Petițiunile adresate comitetului parohial sunt a se subșterne Prea On. oficiu protopresbiteral gr. or. rom. în Boeșă-montană (Nemet Bogsán).

Furlug, din ședința comit. parohial ținută al 19 Ianuarie 1903. 1—3 [18]

Comit. parohial.

Aureliu Avramascu m. p. **Dimitrie Pirtea** m. p.

președintele comit. paroh.

not. comit. paroh.

În conțelegere cu mine *Macsim Popovicu* protopresbiter.

Feriți-vă de falsificate!

JOSIF BARBU, Lugoș

ofere

Vin roșu din anul 1900

~~~~~ pentru trebuințe bisericesci ~~~~~

1 litru 80 cr. — În butoiu de 4 litri 3 fl. 20 cr.

Vin de Bakator din a. 1898

1 litru 70 cr. — În butoiu de 4 litri 2 fl. 80 cr.

La cumpărări de 4 litri butoiul e gratis

Trimis franco cu posta cu 36 cr. mai mult

Feriți-vă de falsificate!

Avis.

Apropându-se sftele serbători ale Pascilor, ne permitem a trage atențiunea on. preoți și a comunelor bisericesci asupra următorilor articoli :

Lumini pentru biserică

I-a calitate in toate mărimile cu prețuri foarte reduse.

Vin roșu, vechiu de Carloviț,

garantat curat, pentru trebuințele bisericesci,
1 litru 50 cruceri.

Mai departe

Oleu de ars, Smirna, Tămâie și altele,
in calitatea cea mai bună cu prețurile cele mai moderate.

„Severineana“

[15] 3—5

societate comercială pe acții.

CONVOACARE

Domnii acționari ai societății comerciale pe acții „Prilipceana“ din Prilipeț se convoacă la

a II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Prilipeț la 21 Aprilie 1903 st. n. la 2 oare postmeridiane în localitatea societății.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunei și al comitetului de supraveghiere pre anul al II-lea de gestiune 1902, decizie asupra bilanțului și darea absolutului, și mai alte propuneri a direcțiunei.

2. Esmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

3. Alegerea unui președinte pe un period de 1 an.

P. T. Domni, cari nu ar putea lua parte la adunarea generală să binevoiască a ne remite plenipotența.

Prilipețiu, la 29 Martie 1903.

Chirilă Sêrbu m. p.
vice-președinte.

Active	Contul bilanțului		Passive	
Capital social restant	5625	80	Capital social în 1040 bucăți acții . .	10400 —
Cassa în numărariu	285	90	Spese de fondare	421 58
Mărfuri după inventariu	2294	77	Creditori	549 79
Mobilier	694	80	Profit curat	124 30
Debitori	2594	40		
	Coroane	11495 67	Coroane	11495 67

Perderi	Contul de profit și pierderi		Profit	
Chiria casei	266	24	Profit dela mărfuri	1702 33
Chiria mărfurilor (Fracht)	49	60	Interese	347 98
Contribuțiunea (darea)	189	63		
Spese diverse	280	54		
Salare	1140	—		
Profit curat	16849	—		
Perderi din anul trecut	4419	124 30		
	Coroane	2050 31	Coroane	2050 31

Prilipeț, la 31 Decembre 1902.

Chirilă Sêrbu m. p.
vice-președinte și contabil.

Nicolae Mataringa m. p.
secretariu.

Ilia Saberca m. p.
cassariu.

Vasile Dancea m. p.
membru în direcțiune.

Martin Sarva m. p.
membru suplent.

Subscrisul comitet am esaminat conturile de mai sus, și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Prilipeț, la 29 Martie 1903.

Erimia Borchescu m. p.
președinte.

Antoniou Saberca m. p.
membru.

Ioane Dancea m. p.
membru.

Dimitrie Șiuvețiu m. p.
membru.

Martin Fux m. p.
conducătoriu.

Simeon Mihoc m. p.
membru.